

I. forduló, kezdők (legfeljebb I. osztályosok) részére

1. Melyik a nagyobb: 3^{400} vagy 4^{300} ?
2. Helyes-e a következő állítás?
„Ha egy négyjegyű (egész) szám két-két számjegye egyenlő, akkor a szám osztható vagy 11-gyel vagy 101-gyel.”
3. Igaz-e, hogy bármely egyenlő szárú háromszögben az egyik szárhoz tartozó magasságnak van olyan pontja, amelyből ez a szár tompaszögben látszik?
4. A földrajzból ismert Baktérítő azonos a $23^\circ 27'$ déli szélességű párhuzamos körrel, az Északi-sarkkör pedig azonos a $66^\circ 33'$ északi szélességű párhuzamos körrel.
Mutassuk meg, hogy a két kör síkjának távolsága egyenlő a két kör sugarainak összegével. (A Földet itt természetesen gömb alakúnak tekintjük.)
5. Pista vásárolt egy körzöt, egy ceruzát és egy radírt. Ha egy körző ötödébe, a ceruza a felébe és egy radír a kétötödébe kerülne, akkor 8 Ft-ot; ha egy körző a felébe, egy ceruza a negyedébe és egy radír a harmadába kerülne, akkor 12 Ft-ot fizetett volna. Mennyit fizetett? A körző vagy a ceruza a drágább?
6. Melyek azok az x, y egész számok, amelyek kielégítik a következő egyenletet:

$$2x^2y^2 + y^2 = 6x^2 + 12.$$

7. Jelentsenek A és B természetes számokat.
Bizonyítandó, hogy ha $(A^2 + AB + B^2)$ osztható $(A + B)$ -vel, akkor $(A^4 + B^4)$ osztható $(A + B)^2$ -nel.
8. a) Adott egy konvex tíszög, oldalai különböző hosszúak. Hányféleképpen lehet a csúcsai közül négyet úgy kiválasztani, hogy az ezek által meghatározott konvex négyszög mindegyik oldala a tíszögnek átlója legyen?
b) Hogyan alakul a válasz, ha a kiindulási tíszög szabályos, és nem tekintünk különbözőnek két olyan kiválasztott négyszöget, amelyek egymásba átvihetők elfordítással vagy tükrözéssel?
9. Az $ABCD$ trapéz párhuzamos oldalai AB és DC . Messék az A és D , ill. B és C csúcsoknál levő belső szögek szögfelezői egymást a trapéz M , ill. N belső pontjaiban. Fejezzük ki az MN szakasz hosszát a trapéz oldalainak segítségével.
10. Adott egy hegyesszög és belsejében egy P pont. Szerkesszünk P -n keresztül olyan egyenest, hogy az a legkisebb területű háromszöget messe le a szögből.
11. Mutassuk meg, hogy paralelogrammát nem lehet két egyenes vágással három, egyenlő területű háromszögre felbontani.
12. Mutassuk meg, hogy $(2k + 1)$ db (k természetes szám), azonos jegyre végződő természetes szám összege és szorzata is ugyanarra a jegyre végződik, mint maguk a számok.

I. forduló, haladók (legfeljebb II. osztályosok) részére

1. Egy 7,5 m hosszú létra úgy támaszkodik egy függőleges falhoz, hogy az alja 2 m 10 cm-re van a fal tövétől. A létra úgy csúszik meg, hogy a felső vége 120 cm-rel lejjebb kerül. Mennyivel távolodott a létra alsó vége a fal tövétől?
2. Matföldön r fityng egy peták, r peták egy batka és r batka egy garas. A batkák, petákok és fityngek számát ebben a sorrendben egymás után írva, valaki 4, 4, 0-ért vesz egy autót és 1 garasból 3, 4, 0-t kap vissza. Mekkora az r váltószám?
3. Egy termelészövetkezet két földjén a termésátlag:

$$\begin{aligned} m \text{ holdon } a \text{ mázsa holdanként,} \\ n \text{ holdon } b \text{ mázsa holdanként } (a < b). \end{aligned}$$

Valaki úgy számolta ki az átlagtermést az összes földön, hogy a és b számtani közepét vette. Mikor helyes ez az eredmény, mikor nem? Ha nem helyes, akkor a helyes átlagértéknél kisebbet kapott-e vagy nagyobbat?

4. Mekkora b , ha az
egyenlet gyökeinek különbsége

$$x^2 + bx - 7 = 0$$

$$x_1 - x_2 = \frac{5}{2} \cdot \sqrt{7}.$$

5. Írjunk fel y -ra egy olyan egyenletet, melynek gyökeihez található a

$$2x^2 + 3x + y - 2 = 0$$

és

$$2x + y + 3 = 0$$

egyenlőségeket kielégítő x érték.

6. Jelöljük az ABC háromszög B és C pontból induló magasságvonalának és a háromszög köré írt körének a második metszéspontját B' , ill. C' -vel és legyen $B'C' = l$. Jelöljük továbbá a háromszög A csúcsánál fekvő szögét α -val és a magasságpontnak az AB oldaltól mért távolságát t -vel.

Szerkesztendő a háromszög az adott l és t szakaszból és α szögből.

7. Bizonyítandó, hogy ha a és b egész, akkor

$$a(a-1)(a-2)(a-3) - b(b-1)(b-2)(b-3)$$

osztható $2(a-b)$ -vel.

8. Az AD mint átmérő fölé rajzolt félkörív egyik pontja B , a BD ív egy további pontja C ; az AC és BD húr metszéspontja E . Bizonyítsuk be, hogy

$$AD^2 = AE \cdot AC + DE \cdot DB.$$

9. Bizonyítandó, hogy ha a $P(x)$ egészegyütthatós polinom helyettesítési értéke az $x = 0$ és az $x = 1$ helyen páratlan, akkor a $P(x) = 0$ egyenletnek nincs egész gyöke.

10. Az $ABCDEF$ szabályos hatszög A csúcsát a B pont körül, B -t a C körül, \dots , F -et az A körül 90° -kal mindkét irányba elforgatjuk. A kétféle elforgatással két újabb szabályos hatszög jön létre. Egyikük az eredeti hatszög belsejébe esik, a másik az eredeti hatszöget tartalmazza. Bizonyítsuk be, hogy az eredeti hatszög két nem szomszédos oldal-egyeneseinek metszéspontján átmegy a külső hatszög egyik oldala és a belső hatszög egyik oldalának meghosszabbítása is.

11. Mutassuk meg, hogy ha n egész szám, akkor az

$$f(n) = 16 \left(\left[\frac{n+1}{2} \right]^2 + \left[\frac{n+1}{2} \right] \right) \left(\left[\frac{n}{2} \right]^2 + 2 \left[\frac{n}{2} \right] \right) + 8 \left(\left[\frac{n+1}{2} \right]^2 + 2 \left[\frac{n}{2} \right] \right) - 4 \left(\left[\frac{n}{2} \right]^2 + 2 \left[\frac{n}{2} \right] \right)$$

függvény értékkészlete csupa négyzetszámból áll. Itt $[x]$ azt a legnagyobb egész számot jelenti, amelyik még nem nagyobb x -nél; négyzetszám pedig valamilyen természetes szám négyzete.

12. Mi a sík azon $P(x, y)$ pontjainak mértani helye, amelyek koordinátáira nézve

$$\sqrt{x} \leq \sqrt{-y}.$$

II, forduló kezdők (legfeljebb I. osztályosok), általános tantervű osztályok részére

1. Oldjuk meg x -re a következő egyenletet:

$$\frac{x+2ab}{a+b-c} + \frac{x-2ab}{a-b+c} = \frac{x+2ab}{a+b+c} + \frac{2ab-x}{b+c-a}.$$

2. Bizonyítsuk be, hogy ha egy konvex négyszög belsejében található olyan pont, amelyet a csúcsokkal összekötve négy egyenlő területű háromszöget kapunk, akkor ez a pont rajta van a négyszög valamelyik átlóján.

3. Határozzuk meg az összes olyan p (pozitív) törzsszámot és k természetes számot, amelyre $p^k - 1$ köbszám.

II. forduló kezdők (legfeljebb I. osztályosok), szakosított matematika I. tantervű osztályok részére

1. Határozzuk meg azon (a, b, c) számhármassokat, amelyekre az

$$\begin{aligned} y &= ax + b \\ y &= bx + c \\ y &= cx + a \end{aligned}$$

egyenletrendszernek van megoldása.

2. Adott a síkban a k kör és az A, B pontok, továbbá egy d hosszúságú szakasz. Szerkesszünk a k körön olyan egymástól d távolságra levő P és Q pontokat, amelyekre az AP és BQ egyenesek párhuzamosak.

3. Azonos az általános tantervű osztályok 3. feladatával.

**II. forduló kezdők (legfeljebb I. osztályosok),
matematika II. tantervű osztályok részére**

1. Van-e olyan n páratlan természetes szám, amelyre $(n + 2)$ négyzetszám és $(n - 2)$ köbszám?
2. Egy konvex hétszög mindegyik oldalára kifelé szabályos háromszöget szerkesztettünk és kijelöltük ezek O_1, O_2, \dots, O_7 középpontjait.
Szerkesszük meg az eredeti hétszöget csupán az $O_1O_2 \dots O_7$ hétszög ismeretében.
3. A sík minden pontját megszíneztük három szín valamelyikével.
Bizonyítsuk be, hogy található olyan egységnyi hosszúságú szakasz, amelynek végpontjai ugyanolyan színűek.

**II. forduló haladók (II. osztályosok),
általános tantervű osztályok részére**

1. Határozzuk meg a vízszintes terepen fekvő és a következő feltételek mellett a legrövidebb idő alatt körüljárható 25 km^2 területű sokszög alakját:
 - a) A sokszög minden oldala részint az É-D-i, részint a K-Ny-i iránnyal párhuzamos;
 - b) A körüljárás sebessége É-D-i irányban 3 km/óra , K-Ny-i irányban 2 km/óra .
2. Egy háromszög három csúcsát összekötjük az idom valamelyik belső pontjával, majd az így létrejött hat egyenes-szakaszt (a háromszög három oldalát és a három összekötő szakaszt) 1-től 6-ig tetszőleges sorrendben megszámozzuk. Ezután ugyanilyen ábrán a szakaszok végigszámozását tetszőleges másféle sorrendben megismételjük. Bizonyítsuk be, hogy az $1, 2, \dots, 6$ szám két olyan hármas csoportra bontható, amelyek közül semelyik sem alkot háromszöget egyik ábrán sem.
3. Az $ABCD$ négyszög átlóinak metszéspontja M . Tükrözzük A -t az MC felezőpontjára, B -t pedig az MD felezőpontjára, így nyerjük az A^* , ill. B^* pontokat. Messe a CD egyenes az AB egyenest a P pontban, az A^*B^* egyenest a P^* pontban. Bizonyítsuk be, hogy

$$PC = P^*D.$$

**II. forduló haladók (II. osztályosok),
szakosított matematika I. tantervű osztályok részére**

1. Az ABC derékszögű háromszögben a derékszög C csúcsából húzott magasság talppontja legyen D , a D pont merőleges vetülete a BC , ill. AC befogókon legyen E , ill. F . Jelöljük AE és BF metszéspontját G -vel. Mutassuk meg, hogy az ABG háromszög területe megegyezik a $CFGE$ négyszög területével.
2. Bizonyítsuk be, hogy tetszőleges $n (\geq 1)$ természetes számra

$$\left(1 + \frac{1}{n}\right) \left(\frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n-1}\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n-k}\sqrt{k+1}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}}\right) \geq 2.$$

3. Legyenek a_1, a_2, \dots, a_{40} valós számok. Igazoljuk, hogy bármilyen sorrendben is írjuk le őket, mindig van vagy 7 olyan, egymás után következő szám, amelyek összege nem negatív vagy 11 olyan egymás után következő szám, amelyek összege nem pozitív.

**II. forduló haladók (II. osztályosok),
szakosított matematika II. tantervű osztályok részére**

1. Azonos a matematika I. tantervű osztályok 1. feladatával.
2. Igazoljuk, hogy tetszőleges $n > 0$ egész számra igaz a következő egyenlőtlenség

$$\sqrt{1 + \sqrt{2 + \sqrt{3 + \dots + \sqrt{n}}}} < 4.$$

3. Legyenek a_1, a_2, \dots, a_{20} olyan természetes számok, amelyekre fennáll a következő egyenlőtlenség:

$$0 < a_1 < a_2 < \dots < a_{20} < 70.$$

Bizonyítsuk be, hogy az $a_j - a_i$ különbségek között, ahol $1 \leq i < j \leq 20$, van legalább négy egyenlő.